

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Наказ Рівненського обласного
інституту післядипломної
педагогічної освіти**

02 грудня 2019 року № 189/1

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

ПІСЛЯДИПЛОМНА ОСВІТА ДЛЯ ОСІБ ІЗ ВИЩОЮ ОСВІТОЮ

(підвищення кваліфікації)

Галузь знань: 01 Освіта/педагогіка

Спеціальність: 016 Спеціальна освіта

Спеціалізація: Асистенти вчителів (вихователів) з інклюзивним навчанням

Напрямок: розвиток професійних компетентностей

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Освітню програму розглянуто та схвалено на засіданні кафедри педагогіки, психології та корекційної освіти Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (протокол № 01 від 19 вересня 2019 р.).

Освітню програму затверджено Вченою радою Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (протокол № 06 від 17 листопада 2019 р.) та введено в дію наказом ректора № 189/1 від 02 грудня 2019 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітню програму розроблено проектною групою Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти згідно з вимогами Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р, наказу МОН України від 18.10.2019 № 1310 «Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників для роботи в умовах інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти відповідно до вимог Концепції «Нова українська школа», а також рекомендаційного листа МОН України від 28.04.2017 № 1/9-239.

Програма укладена на базі другого рівня вищої освіти (спеціаліст/магістр) та відповідає 8 рівню Національної рамки кваліфікацій.

Розроблено проектною групою у складі:

1. Колодич О.Б., к.психол.н., доцент, завідувач Ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти РОІППО.

2. Яценюк Л.І., ст. викладач кафедри педагогіки, психології та корекційної освіти РОІППО.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Загальні положення

Освітню програму підвищення кваліфікації асистентів учителів (вихователів) з інклюзивним навчанням у закладах загальної середньої освіти розроблено відповідно до сучасної державної освітньої політики щодо впровадження інклюзивного навчання та Концепції Нової української школи.

Актуальність полягає в необхідності підготовки асистента вчителя до роботи в інклюзивному освітньому середовищі в контексті сучасного розуміння інклюзивної освіти, змін в українському законодавстві, виконання державою основних міжнародних зобов'язань.

Інклюзивна освіта як безумовне право кожної дитини на доступну і якісну освіту є не лише ознакою демократичності суспільства, а й міжнародним зобов'язанням країни з часу ратифікації Україною Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю та Факультативного протоколу до неї. У статті 24 цього документа зазначається, що члени-учасниці цієї конвенції повинні забезпечити інклюзивну освіту на всіх рівнях. Окрім цього, забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх є однією із глобальних цілей сталого розвитку на період до 2030 р., яка стоїть на порядку денному для усіх країн, у тому числі для України.

Суттєві зміни у напрямі інклюзивної освіти як на законодавчому рівні, так і на рівні практики, розпочалися з часу ратифікації Україною Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю у 2009 р. Так, у 2010 р. були внесені зміни до законодавчих актів щодо організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти, створена концепція розвитку інклюзивного навчання, прийняті інші важливі нормативно-правові документи. Одним із таких документів стала Постанова Кабінету Міністрів України від 15.08.2011 № 872 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах».

На сьогодні створені й затверджені нормативні документи, які передбачають уведення посади асистента вчителя, окреслюють його посадові та функціональні обов'язки.

Освітня реформа в Україні, розпочата у 2016 році, виходить із Концепції Нової української школи, основними принципами якої є дитиноцентризм, педагогіка партнерства, новий зміст освіти, що базується на компетентностях, формуванні цінностей тощо. При цьому інклюзивна освіта є невід'ємною частиною освітньої реформи.

У Законі України «Про освіту» вперше зазначено, що інклюзивне навчання є забезпеченням права дитини на освіту. Воно ґрунтується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників. Відповідні зміни

внесені у закони про дошкільну освіту, про загальну середню освіту, про професійну (професійно-технічну) та вищу освіту.

1.2. Цільова аудиторія

Асистенти вчителів (вихователів) з інклюзивним навчанням закладів освіти різних типів і форм власності.

1.3. Мета програми

Мета програми полягає у формуванні компетентностей асистентів учителів закладів загальної середньої освіти, необхідних для ефективної роботи в інклюзивному освітньому середовищі відповідно до існуючого нормативно-правового забезпечення, сучасного розуміння інклюзивного навчання.

Освітня програма забезпечить наступні результати навчання:

знання та розуміння сучасних тенденцій розвитку освіти;

знання нормативно-правової бази з питань освіти, в тому числі інклюзивної, соціального захисту, документів про права людини й дитини, особливостей розвитку дітей з особливими освітніми потребами;

готовність до організації інклюзивного та безпечного освітнього середовища, конструювання індивідуальних програм розвитку для дітей з особливими освітніми потребами, спостереження та аналізу динаміки розвитку учнів, налагодження міжособистісних стосунків між усіма суб'єктами освітнього процесу, здійснення посередницької діяльності в сфері виховання та соціальної допомоги, впровадження сучасних технологій організації освітнього процесу в умовах інклюзивного освітнього середовища, оволодіння ефективними стратегіями розвитку учнівської спільноти;

здатність до проектування власного професійного розвитку з метою надання якісних освітніх послуг, ефективного виконання посадово-функціональних обов'язків.

1.4. Профілі базових компетентностей асистентів учителів (вихователів) з інклюзивним навчанням

Головна ідея підвищення кваліфікації педагогічних працівників полягає в забезпеченні індивідуально-особистісного та професійно-діяльнісного самовдосконалення слухачів на основі активізації їхньої базової освіти, набутого професійного та життєвого досвіду відповідно до індивідуально-особистих інтересів, соціальних запитів держави щодо ефективного виконання посадово-функціональних обов'язків.

Профілі базових компетентностей педагогічних працівників містять основні індивідуально-особистісні та професійно-діяльнісні якості, необхідні для успішного виконання стратегічної мети та завдань реформування загальної середньої освіти:

компетентність у сфері концептуальних засад інклюзивної освіти (знання та розуміння концепцій і принципів інклюзивної освіти; розуміння широкого контексту інклюзивної освіти як освіти для усіх без винятку; уміння проявляти толерантне ставлення до осіб з особливими освітніми потребами на основі поваги до індивідуальних особливостей та недопущення дискримінації);

компетентність у сфері управління освітнім процесом (володіння сучасними підходами до організації освітнього процесу в умовах інклюзивної

освіти; вміння спільно працювати та злагоджено взаємодіяти з іншими працівниками та батьками, зокрема з батьками дітей з особливими освітніми потребами; вміння планувати та ефективно реалізувати поставлені завдання для забезпечення якості освітнього процесу);

компетентність щодо закономірностей та вікових особливостей дітей, у тому числі дітей з особливими освітніми потребами (знання закономірностей розвитку дитини у різних вікових періодах; знання індивідуальних методів навчання дитини задля забезпечення цілісного розвитку її особистості; володіння базовими знаннями щодо використання Міжнародної класифікації функціонування обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків у освіті для забезпечення змін в освітньому процесі);

компетентність у сфері організації інклюзивного освітнього середовища (уміння виявляти і усувати бар'єри у навчанні учнів з особливими освітніми потребами; знання способів диференціації, адаптації і модифікації навчального змісту, методів викладання; уміння використовувати принципи універсального дизайну в освітньому процесі; уміння розробляти індивідуальну програму розвитку; володіння методами оцінювання, спираючись на сильні сторони дитини).

Знання і розуміння	сучасних тенденцій розвитку інклюзивної освіти; особливостей процесів корекції і реабілітації дітей; способів реалізації інклюзивного підходу в навчанні дітей; концепції інклюзивної освіти.
Розвинені вміння	організовувати педагогічну діяльність на компетентнісних засадах (прогнозування, проектування, оцінювання тощо); діагностувати освітній процес і складати індивідуальні освітні маршрути, індивідуальні програми розвитку для становлення дитини з особливими освітніми потребами як особистості; проектувати власну програму професійно-особистісного зростання.
Диспозиції (цінності, ставлення)	дитиноцентризм, цінність особистості; готовність до змін, гнучкість, постійний професійний розвиток; відданість ідеї щодо значущої участі в освітньому процесі усіх учнів.

2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

2.1. Зміст та обсяг освітньої програми

Зміст освітньої програми враховує особливості професійної діяльності асистента вчителя (вихователя) в умовах реформування освіти, а також перспективи впровадження Нової української школи та визначається вимогами суспільства щодо забезпечення закладів освіти висококваліфікованими фахівцями; основними напрямами державної політики у галузі освіти; Національною рамкою кваліфікації, освітніми стандартами, вимогами до компетентностей педагогічних працівників; запитами замовників освітніх послуг.

2.2. Форма та структура освітньої програми

Освітня програма передбачає очну форму навчання.

Очна форма навчання організовується шляхом проведення:

інтерактивних лекцій;

тематичних дискусій;

практичних занять (семінарів, практикумів, тренінгів, майстер-класів тощо);

контрольних заходів (організаційно-настановне заняття, конференція з обміну досвідом).

Обсяг освітньої програми складає 30 годин (1 кредит ЄКТС).

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

підвищення кваліфікації асистентів вчителів (вихователів) з інклюзивним навчанням

**за напрямом «Розвиток професійних компетентностей»
за очною формою навчання (30 аудиторних годин)**

Назви модулів і тем	Форма навчання			Усього
	Лекція, дискусія	Практичне заняття	Контроль	
Модуль 1.				
Вступ до інклюзивної освіти: основні ролі та завдання асистента вчителя в інклюзивному класі				
Тема 1. Інклюзивна освіта: суть завдання і принципи. Основні міжнародні та національні документи, що регламентують інклюзивну освіту в Україні	2			2

Тема 2. Основні ролі, завдання та функції асистента вчителя в інклюзивному класі. Ділова документація у роботі асистента вчителя. Робота у єдиній команді. Спільне викладання	2			2
Усього годин за модулем	4			4
Модуль 2.				
Особливості організації освітнього процесу в умовах інклюзивної освіти				
Тема 1. Індивідуальна програма розвитку (ІПР) як механізм індивідуалізації освітньої траєкторії для дитини з особливими освітніми потребами та забезпечення її додаткових потреб в освітньому процесі. Адаптації та модифікації освітніх програм	2	2		4
Тема 2. Особливості оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти в умовах інклюзії. Роль асистента вчителя у проведенні спостережень	2			2
Тема 3. Особливості організації роботи з дітьми із порушеннями опорно-рухового апарату, інтелектуальними порушеннями		2		2
Тема 4. Особливості організації роботи з дітьми із порушеннями зору, слуху, тяжкими порушеннями мовлення		2		2
Тема 5. Особливості розвитку та підтримки дітей із розладами аутичного спектру		2		2
Усього годин за модулем	4	8		12
Модуль 3.				
Командний підхід як необхідна умова забезпечення якісної освіти в інклюзивному класі				
Тема 1. Команда психолого-педагогічного супроводу: склад, основні завдання і функції членів команди. Співпраця з місцевою громадою: роль інклюзивно-ресурсних центрів у наданні додаткової підтримки		2		2
Тема 2. Партнерство з батьками як необхідна умова успішного інклюзивного навчання		2		2
Усього годин за модулем		4		4
Модуль 4.				
Забезпечення додаткової підтримки для дітей з особливими освітніми потребами із використанням Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків (МКФ-ДП)				

Тема 1. Суть та основні принципи МКФ-ДП. Огляд структури	2			2
Тема 2. Використання МКФ-ДП для підтримки активності та участі дітей з особливими освітніми потребами та забезпечення змін у навколишньому середовищі		2		2
Тема 3. Основні стратегії формування позитивної атмосфери у дитячому колективі		2		2
Усього годин за модулем	2	4		6
Модуль 5. Діагностичний				
Організаційно-настановне заняття			2	2
Конференція з обміну досвідом			2	2
Усього годин за модулем			4	4
Усього	26		4	30

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Модуль 1.

Вступ до інклюзивної освіти: основні ролі та завдання асистента вчителя в інклюзивному класі

Тема 1. Інклюзивна освіта: суть завдання і принципи. Основні міжнародні та національні документи, що регламентують інклюзивну освіту в Україні

Сутність і зміст поняття «інклюзивна освіта». Інклюзивна освіта як забезпечення права на освіту для кожної дитини. Еволюція розуміння інвалідності: основні моделі (благочинна, медична, соціальна). Аналіз змісту понять «виключення», «сегрегація», «інтеграція», «інклюзія». Відмінності між інтеграцією (медична модель) та інклюзією (соціальна модель). Завдання і принципи інклюзивної освіти. Конвенція ООН про права дитини. Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю. Визначення інклюзивної освіти через призму основних міжнародних документів: Саламанська декларація про принципи, політику та практичну діяльність у сфері освіти осіб з інвалідністю, рекомендації ЮНЕСКО 2008 р. (міжнародна конференція з питань освіти), Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), Концепція «Безпечна школа» (ЮНІСЕФ), «Індекс інклюзії», Цілі сталого тисячоліття на період до 2030 р. Переваги інклюзивної освіти для усіх учасників освітнього процесу: дітей з особливими освітніми потребами та їхніх однолітків, батьків дітей з особливими освітніми потребами, педагогів, керівників закладів освіти, місцевих громад і суспільства в цілому. Основні бар'єри на шляху до впровадження інклюзивної освіти: фізичні, інформаційні, інституційні, ментальні.

Законодавство України щодо забезпечення права дітей з особливими освітніми потребами на якісну інклюзивну освіту. Укази Президента України у сфері інклюзивної освіти. Основні положення постанов Кабінету Міністрів України, що регламентують особливості організації інклюзивного освітнього процесу у закладах дошкільної і загальної середньої освіти. Накази Міністерства освіти і науки України щодо організації інклюзивного навчання.

Тема 2. Основні ролі, завдання та функції асистента вчителя в інклюзивному класі. Ділова документація у роботі асистента вчителя. Спільне викладання

Основні завдання та роль асистента вчителя. Функції асистента вчителя: організаційні, навчально-розвивальні, діагностичні, прогностичні, консультативні. Педагогічна етика. Компетентності асистента вчителя: знання, уміння, особисті характеристики. Формування ефективних стосунків між учителем і асистентом учителя. Роль асистента вчителя у забезпеченні навчальних та інших потреб учнів. Порівняння обов'язків учителя та асистента

вчителя на різних етапах освітнього процесу: планування, здійснення, оцінювання, робота з батьками.

Ведення документації асистентом учителя: основні вимоги, перелік обов'язкової документації.

Спільне викладання: необхідність, можливість, співпраця. Особливості спільного викладання, педагогічна етика. Підтримка асистентів учителя іншими вчителями. Норми та правила ведення педагогічної документації.

Модуль 2.

Особливості організації освітнього процесу в умовах інклюзивної освіти

Тема 1. Індивідуальна програма розвитку (ІПР) як механізм індивідуалізації освітньої траєкторії для дитини з особливими освітніми потребами та забезпечення її додаткових потреб в освітньому процесі. Адаптації та модифікації освітніх програм

Індивідуалізація освітнього процесу як одна із умов запровадження інклюзивного навчання. Нормативне забезпечення, що регламентує створення ІПР. Структура і функції ІПР. Різні ролі членів команди психолого-педагогічного супроводу у розробленні і впровадженні ІПР. План роботи над ІПР. Визначення навчальних цілей і завдань. Відповідність критеріям «СМАРТ». Визначення пріоритетності навчальних цілей. Роль асистента вчителя у процесі розроблення ІПР. Здійснення адаптацій і модифікацій під час планування освітнього процесу: адаптація основних компонентів освітнього процесу: фізичне середовище, освітній процес, вказівки вчителя, навчальні матеріали. Види модифікацій. Способи адаптації процесу оцінювання, використання модифікованих і альтернативних методів оцінювання.

Тема 2. Особливості оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти в умовах інклюзії. Роль асистента вчителя у проведенні спостережень

Оцінювання навчальних досягнень учнів у контексті концепції «Нова українська школа». Основні підходи до моніторингу успіхів дітей: традиційний та особистісно-зорієнтований. Формувальне та підсумкове оцінювання. Особливості оцінювання навчальних результатів учнів з особливими освітніми потребами. Спостереження як один із важливих способів автентичного оцінювання. Мета і способи проведення спостереження і запису інформації. Методика реагування на втручання.

Моніторинг успіхів дитини з особливими освітніми потребами на основі ІПР та реагування на втручання. Використання графіків у процесі оцінювання. Використання результатів оцінювання успіхів учня з метою спілкування з батьками, а також з метою надання ефективного зворотного зв'язку. Необхідні зміни та можливі труднощі при використанні методики реагування на втручання. Участь батьків дітей з особливими освітніми потребами у процесі оцінювання. Рівні участі батьків у процесі оцінювання прогресу розвитку та навчальних досягнень своїх дітей.

Тема 3. Особливості організації роботи з дітьми із порушеннями опорно-рухового апарату, інтелектуальними порушеннями

Особливості розвитку дітей із ДЦП: рівні складності, когнітивні можливості. Профілактика порушень уваги та зниження працездатності у дітей із порушеннями опорно-рухового апарату. Пристосування середовища до потреб дітей із ДЦП із дотриманням принципів універсального дизайну та розумного пристосування. Потреби дітей із порушеннями опорно-рухового апарату, пріоритетні цілі. Методи роботи з дітьми із ДЦП під час освітнього процесу, використання комп'ютера на уроках.

Суть та класифікація інтелектуальних порушень. Психологічні особливості учнів з інтелектуальними порушеннями, які слід враховувати у процесі навчання, особливості розвитку когнітивної та емоційно-вольової сфери. Реалізація корекційних цілей у процесі навчання дітей з інтелектуальними порушеннями.

Тема 4. Особливості організації роботи з дітьми із порушеннями зору, слуху, тяжкими порушеннями мовлення

Види порушень зору в дітей. Урахування дисфункцій зору при фізичному навантаженні дітей. Створення безбар'єрного середовища у закладі освіти, адаптація. Як допомогти дитині зі зниженим зором відчувати себе комфортно в класі: способи взаємодії та комунікації; матеріали, інструменти та засоби корекції.

Дитина із порушенням слуху в класі. Урахування особливостей розвитку дитини із порушенням слуху при організації інклюзивного простору, адаптації освітнього середовища, облаштування класної кімнати. Особливості комунікації вчителя у класі, де навчається дитина з порушеннями слуху.

Поняття «тяжкі порушення мовлення», характеристика порушень компонентів мовленнєвої системи, загальний недорозвиток мовлення, дислалія, заїкання, ринолалія, дизартрія, алалія, афазія. Порушення писемного мовлення: дисграфія, дислексія. Особливості психічного та фізичного розвитку дітей із тяжким порушенням мовлення. Організація роботи з дітьми із тяжким порушенням мовлення в інклюзивному класі.

Тема 5. Особливості розвитку та підтримки дітей із розладами аутичного спектру

Особливості розвитку дітей із розладами аутичного спектру (РАС). Підготовка дітей із РАС до освітнього процесу разом із однолітками. Створення безбар'єрного середовища для дітей із РАС. Узгодженість дій команди супроводу: визначення SMART-цілей, розробка індивідуальної програми розвитку. Надання додаткових освітніх послуг та моніторинг динаміки успіху дітей.

Модуль 3.

Командний підхід як необхідна умова забезпечення якісної освіти в інклюзивному класі

Тема 1. Команда психолого-педагогічного супроводу: склад, основні завдання і функції членів команди. Співпраця з місцевою громадою: роль інклюзивно-ресурсних центрів у наданні додаткової підтримки

Рівні надання додаткової підтримки та основні види команд: команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами (на рівні класу), внутрішньошкільна команда, позашкільна команда. Створення команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами. Склад та основні функції учасників команди. Роль асистента вчителя як члена команди супроводу.

Інклюзивно-ресурсний центр як джерело підтримки педагогів у впровадженні інклюзивної освіти і наданні додаткової підтримки дітям з особливими освітніми потребами. Завдання ІРЦ. Організація психолого-педагогічного супроводу та надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дитині з особливими освітніми потребами.

Тема 2. Партнерство з батьками як необхідна умова успішного інклюзивного навчання

Принципи педагогічної діяльності, орієнтованої на інтереси сім'ї. Чинники, що впливають на участь батьків як членів команди. Складові успішної співпраці: спільне бачення майбутнього дитини, позитивна взаємозалежність, відданість спільній роботі над досягненням спільної мети, спільна відповідальність, рівні права у процесі прийняття рішень. Основні бар'єри на шляху спільної співпраці закладу освіти з батьками дітей з особливими освітніми потребами. Практика раннього втручання. Планування програми переходу від практики раннього втручання (Центри раннього втручання) до закладів дошкільної і загальної середньої освіти.

Модуль 4.

Забезпечення додаткової підтримки для дітей з особливими освітніми потребами із використанням Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків (МКФ-ДП)

Тема 1. Суть та основні принципи МКФ-ДП. Огляд структури

Сучасна біопсихосоціальна модель розуміння інвалідності: інвалідність як динамічна взаємодія між станом здоров'я людини, навколишнім середовищем й особистісними характеристиками людини. Глобальна мета МКФ-ДП. Основні частини МКФ-ДП: домени активності та участі дитини; структури та функції організму; фактори навколишнього середовища; особистісні чинники. Основні поняття: «активність», «участь», «обмеження активності», «обмеження можливості участі». Основні сфери життєдіяльності дитини. Використання МКФ-ДП в освітньому процесі.

Тема 2. Використання МКФ-ДП для підтримки активності та участі дітей з особливими освітніми потребами та забезпечення змін у навколишньому середовищі

Концепція затримки розвитку як одне з основних питань МКФ-ДП. Особливості розвитку і підтримки дітей зі сенсорними порушеннями. Особливості розвитку і підтримки дітей з порушеннями опорно-рухового апарату. Особливості розвитку і підтримки дітей з інтелектуальними порушеннями. Порушення писемного мовлення: процесу письма (дисграфія) і процесу читання (дислексія). Особливості розвитку та підтримки дітей із синдромом дефіциту уваги з гіперактивністю.

Тема 3. Основні стратегії формування позитивної атмосфери у дитячому колективі

Шляхи формування безпечного інклюзивного освітнього середовища. Сприяння природному розвитку дружніх стосунків, налаштування на толерантне ставлення до інших, моделювання позитивної соціальної поведінки, заохочення дітей до співпраці та взаємодопомоги, розвиток емпатії. Розвиток соціально-емоційної компетентності учнів: практика «Ранкові зустрічі», «Крісло автора» та ін. Проведення просвітницької роботи з учасниками освітнього процесу щодо профілактики булінгу.

Модуль 5. Діагностичний

Організаційно-настановне заняття

Реєстрація слухачів. Організація та проведення вступного інструктажу з охорони праці. Ознайомлення з організацією, змістом та умовами проведення курсів. Надання рекомендацій щодо вибору теми конференції з обміну досвідом.

Конференція з обміну досвідом

Організація обговорення педагогічних інновацій, елементів нових технологій навчання, що сприяють розвитку професійної компетентності асистента вчителів (вихователів) з інклюзивним навчанням.

Рефлексія освітньої програми підвищення кваліфікації асистентів вчителів (вихователів) з інклюзивним навчанням.